

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE WOJCIECHOWICE NA 2007 ROK

1. Ustawa z dnia 27 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na samorząd lokalny obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz finansowania zadań związanych z jego realizacją. **Są to zadania własne gminy i w szczególności obejmują:**

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

6) Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest **zwiększenie dostępności terapii od uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia od alkoholu dla mieszkańców gminy.**

W gminie nie ma placówek leczenia odwykowego, a dostęp do nich ze względu na odległość oraz konieczność dojazdu jest utrudniony.

W 2006 roku w gminie utworzony został punkt konsultacyjny, którego głównym zadaniem jest zdiagnozowanie problemów całej rodziny (np. przemoc, zaniechanie dzieci, problem pijących nastolatków, ubóstwo) i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci). Punkt konsultacyjny prowadzi ścisłą współpracę z placówkami leczenia odwykowego oraz placówkami podstawowej opieki zdrowotnej.

Zadania punktu konsultacyjnego:

1) motywowanie i informowanie zarówno o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych, jak i terapii osób współuzależnionych,

2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych, do zmiany szkodliwego wzorca picia,

3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (leczeniu w placówce odwykowej),

4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,

5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,

6) posiadanie dobrej informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą włączyć się w systemową pomoc dla rodziny.

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Na Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Postępowanie o podjęcie leczenia odwykowego dotyczy osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia, należy:

- 1) Przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 147, poz. 1321 z późn. zm.).
- 2) Wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy cyt. wyżej i/lub poddania się leczeniu odwykowemu.
- 3) Jeżeli osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania, uzasadnione jest skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych (psycholog i psychiatra), w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
- 4) Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego (opinia wydana przez biegłych, protokół z rozmowy z osobą uzależnioną od alkoholu, dokumenty z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego, i inne informacje np. od policji, pedagoga szkolnego).
- 5) Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego miejscu zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy.

W zakresie udzielania pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom z problemem alkoholowym:

- 1) Podejmowanie działań służących ustaleniu, czy osoba nadużywająca alkoholu stosuje przemoc wobec najbliższych oraz - jeśli jest takie podejrzenie, że osoba może być sprawcą przemocy domowej - zawiadomienie o tym fakcie odpowiednich służb, instytucji i organizacji, a także organizowanie pomocy dla ofiar przemocy domowej.
- 2) Prowadzenie działalności edukacyjnej w środowiskach wiejskich poprzez organizowanie szkoleń, narad, konferencji, spotkań środowiskowych na temat przemocy w rodzinie z udziałem przedstawicieli policji i służb pomocy społecznej oraz w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.
- 3) Motywowanie odpowiednich służb (policji i pomocy społecznej) do posługiwania się procedurą „ Niebieskich Kart „ oraz do większej aktywności w działaniach na rzecz ochrony rodziny przed przemocą . Procedura ta pozwala na dokładne rozpoznanie zaburzeń życia rodzinnego wywołanych nadużywaniem alkoholu i stosowaniem przemocy, ułożenie planu pomocy poszczególnym członkom rodziny i podjęciu działań interwencyjnych.
- 4) Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Zadania te obejmują następujące rodzaje działalności:

1) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej:

a) prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w formie spektaklów teatralnych, koncertów oraz przy zastosowaniu różnych form i metod pracy z dziećmi, np. zajęcia plastyczne, sportowe, gry i zabawy rozwojowe, konkursy, wycieczki i obozy oraz innych sposobów aktywnego spędzania wolnego czasu,

b) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców (np. spotkanie z rodzicami, wywiadówka profilaktyczna), których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,

c) wspieranie organizacji szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych przez nauczycieli, pedagoga szkolnego,

d) organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,

e) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,

f) podejmowanie działań interwencyjnych wobec firm zajmujących się promocją i reklamą napojów alkoholowych skierowaną do młodzieży (naruszenie art. 13¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi),

2) Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych jako elementu oddziaływań profilaktycznych.

Pozalekcyjne zajęcia sportowe powinny:

a) zawierać zasady , normy postępowania zapisane w formie regulaminu zajęć (min. zakaz picia alkoholu, palenia papierosów, stosowania używek, przeklinania, zasady „ fair play „ itp.),

b) zawierać trening umiejętności życiowych (np. dbania o higienę osobistą, wygrywania i przegrywania, radzenia sobie z emocjami, odpowiedniego żywienia, odpoczynku i relaksu, nie łamania zasad „ gry „, poszanowania przeciwnika,)

c) zapewniać udział rodziców (jako kibiców lub osób bezpośrednio zaangażowanych w zajęcia),

d) ukazywać autorytety promujące wzorzec trzeźwości (trenera, znanych sportowców, nauczycieli wychowania fizycznego),

e) skierowane powinny być również do dzieci z grupy ryzyka z rodzin patologicznych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym,

f) organizować czas wolny dzieci i młodzieży, wpływać na wzrost zainteresowań sportem i zdrowym trybem życia wolnym od nałogów i używek.

3) Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej:

a) tworzenie sieci punktów (np. w instytucjach takich jak: ośrodek pomocy społecznej, ośrodek zdrowia, komisariat policji, punkt konsultacyjny, itd.) z informacjami o ofercie pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,

b) prowadzenie kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych: broszur, plakatów, ulotek z hasłami profilaktycznymi oraz literatury specjalistycznej,

- c) angażowanie autorytetów osób znanych, artystów, sportowców,
- d) zakup i prenumerata specjalistycznych opracowań, publikacji, czasopism.

4) Działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych:

- a) prowadzenie lokalnych kampanii dotyczących bezpieczeństwa na drogach, związanych z zagrożeniem nietrzeźwości kierowców,
- b) nawiązanie współpracy z policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości np. na terenie gminy,
- c) inicjowanie ograniczeń sprzedaży alkoholu, w miejscu gdzie gromadzą się kierowcy (np. stacje benzynowe),
- d) inicjowanie działań na rzecz podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych,
- e) informowanie o zakazie spożywania napojów alkoholowych w środkach i obiektach komunikacji publicznej.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Zadanie to realizowane będzie poprzez:

- 1) podjęcie działań zmierzających do współpracy z klubem abstynenckim,
- 2) organizowanie wycieczek dla dzieci z rodzin uzależnionych,
- 3) wspieranie działań policji związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych, z interwencjami w związku z przemocą w rodzinie,
- 4) współpraca z OPS-em, szkołami, służbą zdrowia, pedagogiem szkolnym mająca na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- 5) nawiązanie współpracy, promowanie i popieranie działań prowadzonych przez instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie to będzie realizowane poprzez prowadzenie kontroli punktów sprzedaży, a w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów:

- 1) występowanie z wnioskiem do Policji o wszczęcie postępowania dowodowego,
- 2) w oparciu o przeprowadzone postępowanie, przygotowanie i wnoszenie oskarżenia do sądu rejonowego.

7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) Za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – przewodniczący, sekretarz oraz członkowie otrzymują wynagrodzenie w wysokości 20,00 zł.
- 2) W kwocie określonej w pkt 1 zawarty jest również koszt dojazdu.
- 3) Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest potwierdzony udział w posiedzeniu – podpisem na liście obecności.

8. Wydatki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2007.

Zadania szczegółowe wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Zadania do realizacji	Kwota wydatków w zł
1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	Finansowanie funkcjonowania punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.	8.500,00
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	Opłaty sądowe za badania przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia. Dofinansowanie obozów / kolonii socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Finansowanie działalności edukacyjnej w środowiskach wiejskim - szkoleń, porad, konferencji, spotkań środowiskowych na temat przemocy w rodzinie oraz w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.	6.000,00
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży	Finansowanie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w formie spektaklów teatralnych, koncertów, konkursów oraz innych profilaktycznych metod pracy z dziećmi, np. zajęcia plastyczne, sportowe, gry i zabawy rozwojowe, konkursy oraz inne sposoby aktywnego spędzania wolnego czasu. Finansowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców oraz wspieranie organizacji szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą. Finansowanie organizacji lokalnych imprez bezalkoholowych, o charakterze profilaktycznym (np. o charakterze rozrywkowym, kulturalnym, sportowym) dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych propagujących zdrowy styl życia wolny od nałogów. Organizacja festynu dla społeczności lokalnej. Wspieranie działalności drużyny harcerzy i zuchów, szkolnego zespołu śpiewaczo – tanecznego BABA JAGA - jako sposobu zagospodarowania czasu wolnego. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Finansowanie Gminnego Tygodnia Profilaktyki. Finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zawodów sportowych (imprez sportowych), różnych innych form rekreacji, np. wyjazdy, wycieczki, obozy, których celem jest organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży, wpływ na wzrost zainteresowań sportem i zdrowym trybem życia wolnym od nałogów i używek (dojazd, wpisowe na zawody sportowe, posiłek,	15.325,78